

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl. VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.		Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: THAN GYULA.	SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.
--	--	--	---

Szalmatűz — görögtűz.

Mi van azzal az ugynevezett „nagy társadalmi akció“-val, mely a múlt években megindult a magyar ipar fellendítése érdekében?

Amelynek az volt a mottója, hogy minden magyar hazafi a saját háza küszöbén maga húzza meg a vámsorompót az idegen ipar ellen.

Mi van a szűkebb és tágabb helyi al- és főbizottságokkal, a városi, megyei, kerületi és országos bizottságokkal, az iparfejlesztési ankétok és kongresszusok határozataival, a társadalom méltóságos tüntetésével sattöbbivel?

Semmi. A láng kilobbant, hamuját széthordta a szél, a tűzhely üres és hideg.

Szalmatűz volt, görögtűz volt.

Mikor már egyre jobban ki-formálódott az ország közvéle-

ménye a felől, hogy az önálló vámterület nélkül nem boldogul, egyszerre beütött az egész vonalon a nagy magyar-iparpártolási mozgalom. Mindenfelől alakultak az egyesületek és társaságok, egyének, akiknek addig eszük ágában sem volt törődni ipari mozgalmakkal, vezető szerepekre vállalkoztak s ami a szép szavakat illeti, szép szavakban csakugyan nem is volt hiány.

A magyar pedig boldogan hitt e dolgokban s kezdett reménykedni abban, hogy no hiszen most már megélünk valahogy, ha nem is lesz meg az önálló vámterület. Egyszerűen minden magyar fölállítja a maga háza előtt s nem vásárol többé idegen portékát. Csak azt veszi, ami magyar ipari termék, ami bebizonyítottan Magyarországon készült. Így ebből a pénzből, amit a zsebéből kiad,

nem részesedhet más, csak magyar iparos, magyar termelő és magyar munkás.

Egészen boldog volt hát ebben a hitben a magyar s nem jutott eszébe, hogy ezek a nagy, mindenfelől egyszerre megindult iparpártolási mozgalmak esetleg csak azt a célt szolgálják, hogy bizonyos időre feledtetik vele a nemzeti önállósulás egyik elemi feltételét: az országos határvámok felett való önrendelkezési jogot.

Láttuk és tapasztaltuk, hogy az osztrák gyáripár — mindezen mozgalmak dacára — csak úgy árasztja el termékeivel az országot, mint tette az előtt.

Tapasztalhattuk, hogy még újabb dolgokat is művelt. Áruit magyar köntösbe bujtatva akarta a fogyasztó közönség nyakába sózni. Mostanában pedig azt látjuk, hogy állami szubvenciával

A búrok harcozi dala.

— A „Sud-Afrika“ című lapból, —

A búrok földjén vészharang
Sivítva csendül át,
S fegyverre szólít ősz apát,
Fiut és unokát.
A Vál-melléki földeken,
Hol átesapott az idegen,
A búrok népe vérben áll,
Szabadság, vagy halál!

Angol szuronytól csillanik
Erdő, mező, berek,
Véres csatára fel tehát,
Ti bátor emberek!
Ó búr apáknak gyermeki,
Vessétek végét már neki!
Vértől dagadjon hát a Vál:
Szabadság, vagy halál!

Egyetlen asszony.

Irta: Lux Terka.

I.

Soha asszonynak még nem könyörgöttek úgy, mint Petőcs Dénes könyörgött a feleségének.

A nagy ember gombolyaggá görnyedve hevert az asszony lábánál, fejét

belé temette a ruhája szélébe s lángoló, felcserepedett ajkával csókolgatta a cipője hegyét és beszélt hozzá a tébolyodott elme deliriumával.

— Gyűlöllek! Undorodom téled.
— Én meg imádlak, — suttogta lázasan — meghalok érted
— Hát halj meg! — kacsagott az asszony, — ez sokkal inkább méltó egy férfinhoz, mint nyomorult féregként keldulni a porban.

— Szerelmedet koldulom.
— A más vagyonából nem ajándékozhatok.
— Az az én kimesem.
— Volt!
— Jogom van hozzá.
— Nincs. Nyílt kártyákkal játszom.
Nem szeretlek. Megesaltalak. Itt hagylak.
— Senki sem fog úgy szeretni, mint a hogy én szeretlek.

— Nem is akarom. A nagy szerelmedet gyűlöltelek meg. Te nem férfi vagy, hanem vakondok, pióca, vagy mit tudom én miesoda undorító puhaság. Felek téled, torkig jóllaktam veled. Nekem nem kell, hogy a férfi akarata méz, szirup legyen a szerelemben, nekem nem kell ez az émeletítő édesség, ez az akaratnélküli vágy, ez az alázatos imádás nekem férfi kell? Férfi, a ki akarni és nem kérni, férfi, a ki parancsolni és nem meghunyaszkodni, férfi, a

ki büntetni és ölni tud. Ez kell nekem! Téged gyűlöllek, téged megvetlek.

A férfi összerázkódott, aztán halál-sápadtan emelkedett fel.

Szemközt állt meg az asszonynyal. Szép férfi volt. Különösen a szemei olyan bolonditón szépek voltak, akár egy fiatal leány bárszonyos nézésű, tiszta, ábrándos szemei!

Ezekben a szemekben most, a hogy ott állt a felesége előtt, könyek csillogtak. Az asszony türelmetlenül toporzékol.

A férfi szomorúan, halkán megszólalt...

— Tehát el akarsz hagyni?
— El.
— Kivánod a törvényes válást?
— Akarom.
— Meglesz.

Az asszony kisé kíváncsian futott át tekintetével az urán s egy pillanatra elgondolkozott.

— Most pedig — szólta Petőcs Dénes — ura vagy akaratodnak. A melyik pillanatban akarsz, elhagyhatod házadat és értsd meg jól Flóra, hogy a melyik pillanatban akarsz, vissza is jöhetsz ajtaján. Várni foglak mindig, mindig. Nem feledlek el soha és szeretlek örökké. Ha te gyűlölsz én imádlak; ha szenvedsz, én megvigasztalak; ha megsértened, vért ontok éried, ha gyalázat ér, lemosom rólad. Rabszolgád,

Hauer Bertalan „Angol Királynő“ vendéglőjében

Minden pénteken:

Dréher-sör 1 pohár 8 kr.

Minden szombaton:

HALESTÉLY ÉS ERDÉLYI BABLEVES. **VADESTÉLY**

Játzik: Rácz Károly zenekara.

Dréher-sör 1 pohár 8 kr.

Játzik: Magyar Testvérek zenekara.

Színház után friss ételek. — Figyelmes kiszolgálás.

létesülő gyárak osztrák cégeknek rendelik meg berendezéseiket éppen akkor, amidőn Ausztriában népgyűlés tüntet az ellen, hogy egy kaszárnya építésnél a legolcsóbb ajánlattevő magyar vállalkozónak adták ki a vállalatot. De azért például a budapesti hentesek margarin-gyára osztrák berendezéssel épül s ők maguk, sem a magyar iparosok nem tálnak ezen a tényen csodálkozni valót.

Mi lesz hát a magyar iparpártolásból, ha ilyen dolgok történhetnek? Hová lett a nagy buzgalom, a törekvés? Mivé váltak az erős fogadkozások?

Elszomorodva kell megállapítanunk, hogy a mozgalom eredménye nemcsak csekély, hanem egyenesen semmitmondó akkor, a midőn ilyen országos akció után is az osztrák ipar betolakodása nem hogy alább hagyna, de még növekedik és pedig növekedik magyar iparosok megrendeléseivel folytán.

Mindebből az a tanulság, hogy dilettáns eszközökkel kevés lehet menni. A koronkint megszülető nemzeti felbuzdulások hamar lecsöndesednek s a megindított mozgalmaknak nem akad gazdájuk.

Mikor ez a legutóbbi moz-

galom támadt és mikor mindenki könnyű hazafiúi érdemeket talált abban, hogy a tűz szításához egy-egy lelkes szóval ő is hozzájárulhatott, bezzeg lekicsinyelték a k. reskedelmi minisztériumot, meg a kamarákat, hogy nem elég erőlyesen fogják kezükbe a magyar ipar fejlesztésének ügyét.

És lám, ma már a bizottságok és felbuzdulások nem léteznek, a minisztérium és kamarák pedig épp oly komoly és tervszerű munkássággal dolgoznak a magyar ipar megerősítésén, mint annakelőtte.

És még csak nem is kérkednek vele.

A magyar iparosnak van egy rossz barátja, mely mindig megejtí és elbolondítja, ez a frázis. Szakítson már vele egyszer végleg s bizalommal járjon kezére érette dolgozó igazi barátainak.

Legyen elég már a szalma-tűzből és a görögtűzből.

POLITIKAI HIREK.

Uj titkos tanácsos. Kolozsvárról írják, hogy gróf Béldy Ákos főispánt, az Emke érdekében kifejtett munkásságának elismeréséül belső titkos tanácsossá fogják kinevezni.

A költségvetés. Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház hétfői ülésén fogja előterjeszteni az 1902. évi állami

költségvetést a szokásos expozé körében, melyben a pénzügyminiszter többek között az adóreformról is fog nyilatkozni. A költségvetés úgy bevételi, mint kiadási előirányzatában az idei költségvetéshez képest öt millió koronával emelkedett s néhány ezer korona többletet mutat fel.

A pártonkívüliek és a bizottságok.

Budapest, november 7.

Tudvalevő, hogy a képviselőház bizottságaiban az egyes pártok számarányuknak megfelelőleg vannak képviselve.

Mindazonáltal egyes körökben visszatetszést szült és élénk megbeszélés tárgyát képezte az a körülmény, hogy a pártonkívüliek közül senkit se jelöltek a bizottságokba. Így történt azután, hogy oly erők, mint Beóthy Ákos vagy Vázsonyi Vilmos, a kik a pártokon kívül állanak, egy bizottságba se választattak be, a mi annál sajnálatosabb, mert éppen a bizottságokban van szükség a tehetségekre.

Ugy halljuk, hogy ezt a dolgot éppen kormánypárti oldalról szóvá tették a miniszterelnök előtt, a ki megígérte, hogy valahogyan módját fogja ejteni annak, hogy a jelzett kívánságnak eleget tegyen.

Védjük a lányokat.

Debreczen, november 8.

Oroszország rendőrállam és bizonyára különösnek találva minden szabadságszerető ember, ha azt mondanák,

barátod, brávod vagyok egy személyben és ne feledd soha, egy percze sem, hogy te vagy egyetlen szerelmem.

II.

Két rap óta egy falat enni való nem volt a Petőcs szájában. Magára zárta szobáját, beletemetkezett egy nagy karosszékre s kaczerkodott a halálal.

Két-háromféle mérég, kétélű török, töltött revolver három is hervert előtte és várt.

Várt, nem arra a percze, mit a leelkedő halál démona küld az emberre, arra a percze várt, a mely azokat a gyilkoló szerszámokat letakarítja onnan előle.

Várta a feleséget. A felesége helyett az édes anyja jött el hozzá. Az ő keze takarította el az Istent kísértő dolgokat a fia elől. Az anya okos, szerető ajka vigasztalta, az tanította imádkozni újra, mint a hogy először tanította őt sok év előtt a kis ráesos ágyban.

— Ez nem jól van így — szólalt meg az öreg asszony mogorván. — Ezen segíteni kell.

— Nem tudok — auttogá Petőcs, végig simitva a homlokát.

Az anyja nem tágitott.

— Mindent tudunk, ha akarunk. Én fiatalon elvesztettem férjemet, atyádat, két felnőt gyermeket és mégis itt vagyok. Legyőztem a fájdalmat az élők kedvéért.

— Nekem nincsen kiért legyőzni a fájdalmat, — felelte sötéten Petőcs.

Az öreg asszony ajka megrándult, de visszafojtotta a könnyeit. Kezét rátette a fia vállára s keményen nézett a szemek közé.

— Okos férfi nem busulja magát agyon egy rossz asszonyért.

Petőcs szigoruan nézett az anyjára.

— Angyal volt, — szolt határozott recesgős hangon.

— Az ördögnél is rosszabb volt, fiam.

— Anyám!

Az öreg asszony hevesen, gyűlölettel folytatta:

— Rakoncátlan hitvány vére volt.

A férfi szeme lángolva lobbant fel.

— Szeretem őt.

— Nagyravagyó, gögös, kevély önző durva teremtes volt mindig.

A lángoló szemek fenyegetően villogtak.

— Angyal volt! — kiáltotta reszkető orrozimpákkal Petőcs — Nem engadem, hogy megsértse őt senki, senki érti anyám, senki!

Az öreg asszonyban is lobot vetett a fojtott indulat. Valamit kiáltott vadul, szenvedélyesen, hogy mi volt az az asszony, mire Petőcs szemek előtt összefutottak a tárgyak, kihabzott az ajka — s kezét emelt az anyjára.

III.

Zuzmarás télre mosolygó tavasz, forró nyárra hideg ősz következett, szerelmet, fájdalmat, gyűlöletet meggyógyított az idő, az évek peregték lassan, egymás után az élet nagy rokkáján, csak egyedül Petőcs Dénesnél akadt meg valami láthatatlan akadályban.

Ennél az embernél rossz orvoságnak bizonyult az idő. Évszakok változása, éveknek folyása mind átsuhant felette s megkövesedett fájdalma mint az egyiptusi piramisok, sötéten gunyolta az idő örökegy és mégis változó mulandóságait.

Az ő szívében nem változott semmi. Könyei, lázas osókjai fakóvá tették már a rózsaszínű pongyola, színét de azért a könyei most sem apadtak ki, a vágyai most sem hültek ki, a szíve most sem nyugodott meg és még mindig vár. Várja a feleségét.

Könyvtől elmosódó betükkel irt levél, öreg asszony írása, reszkető kézvonása jött a helyett, szomorú, szinte érzik rajta a közeli halál figyelmele, de Petőcs Dénes hidegen, mogorván olvassa belője: „Beteg vagyok fiam, látni szeretnék. Elfeleltem mindent, megbocsátottam régen.“

Az ő válasza ez volt a szomorú levélre:

„Én nem bocsátok meg.“

Magyar Király kávéházban

rendez. Hideg itélek és tisztán kezelt italok. — Szives pártfogást kér tisztelettel:

ma pénteken, november 8-án a **MAGYARI TESTVEREK** teljes zenekara, változatos műsorral

nagy zene-estélyt
ERŐSS JAKAB kávé.

hogy kövessük az oroszok rendőr systemáját.

És mi ezuttal mégis mondjuk; *persze* nem általánosságban, hanem egyes konkrét esetben. A kiewi rendőrkapitány a napokban oly rendeletet bocsátott ki, melyet bizvást nálunk is lehetne, sőt mi több utágozni kellene.

A rendelet így szól:

„A kiewi leánygimnázium várószobát tartozik berendezni azoknak a családtagoknak, kik a leánykakat az iskolából hazakísérik: *ellenben azt a fiut vagy férfit, a ki az utcán a kíséret nélkül hazamenő iskolás leányhoz csatlakozik, minden további kutatás nélkül letartóztatják és a legközelebbi rendőr-állomásra viszik igazolás végett.*“

A nagy közönség nem is sejt, hogy mennyire szükség volna nálunk ilyen rendeletre, melyet még azzal is ki kellene bővíteni, hogy letartóztatják azokat is, a kik a gyermekjátsszóhelyeken és sétatereken udvarlással zaklatják a törvényes kort még el nem ért lányokat.

A hírlapok nem közlik és nem közölhetik azt a számtalan esetet, melyet a törvényszék zárt ajtóik mögött tárgyal; nem közlik és nem közölhetik azokat a felolvasásokat, melyeket a speciális nőorvosok az orvogyűléseken és egyletekben tartanak.

Pedig nagy tanulság van ezekben.

Nem mindenkinek van módjában gyermekeit kísérettel az iskolába küldeni, vagy onnan hazaboztatni. Nem is minden kísérő gyakorolja a kellő elővigyázatot. Cselédleányok és bonneok az uton vagy a sétateren igen gyakran egész mással foglalkoznak, mint a gyermekekre való ügyelettel. Az utcza és a sétatér viszont hemzsegek azoktól az ocsmány gazdától, a kik minden pillanatban készek fixirozni a legzsengőbb gyermekeket. A czukrot osztogató öreg urak, a pénzt kínáló blazirt dandyk, az udvarló kamaszok, sajnos, nálunk nagyon ismert alakok és mégsem történik semmi, hogy ezek ellen védekezzünk.

Igazán csak a rendőrség hivatása, hogy ezektől a szemektől tisztítsa meg az utcákat és különösen az iskolák, játszóhelyek és sétaterek környékét.

A kiewi orosz rendőrség bölcsen eltalálta a módot, hogyan kell az aszfalt bestiával elbánni; ajánljuk ezt a főkapitányság figyelmébe, sőt nem volna sem nekünk, sem a közvéleménynek kifogása, ha egy kis törvénytelenység csuszna a dologba és általában gyakorolnák azt az eljárást, mely az ugynevezett aszfaltbetyárokkal szemben állítólag egyik fővárosi kerületben divik, vagy divott.

Ha a rendőr behoz egy aszfaltbetyárt, a kapitány vagy helyettese kihallgatja, azután int a rendőrnek, hogy vigye ki az urat az őrszobába, míg hívni fogja; a rendőr ért a szóból, beviszi az őrszobába, a hol hamarosan ellátják amugy magyarosan és azután

visszakísérik a hivatalba, honnan a kapitány ur atyai intésekkel elbocsátja és teljesen siket marad az iránt a panasz iránt, hogy a betyár urat időközben tanuk mellőzésével elnászpágoták.

Lehet, hogy ez csak mese; de jó volna az utcza tisztessége szempontjából ha a betyárokkal és bestiákkal szemben nem volna az, mivel a kihágási bírság nem büntetés ezeknek a gazoknak vétkével szemben.

VIDÉK.

Gyógyítás szuggeszciójával. Különös esetről értesít miskolczi levelezőnk, a mely azt látszik bizonyítani, hogy a hipnotizmusnak az orvosi tudomány szolgálatában való alkalmazása az orvosi tudományra nézve fontos eredményekkel járhat. A miskolczi Erzsébet-kórházba hetekkel ezelőtt egy Masser Berta nevű franciaia nevelőnő került súlyos betegen, a kin kezelő orvosai sehogy sem tudtak segíteni. A leányt folytonos csuklás kínozta. Végre is Szánthó Bertalan dr. kórházi főorvos szokatlan módszerhez folyamodott. Hipnotikus álomba ejtette a leányt és azt szuggesztálta rá, hogy egy hétig nem szabad csuklania. Egy hétig a leány különös baja megszűnt, egy hét múlva azonban újra kitört rajta. Egy újabb kísérlet után, mely szintén bevált, a főorvos végre azt szuggesztálta a leánynak, hogy csuklania soha többé nem szabad. S a hipnotikus álomból való fölébredés után Masser Berta baja egészen megszűnt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elítelt ügyvéd. (Fővárosi tudósítónktól.) Egy családi pör során, melyben százezrekről volt szó, a külföldön lakó egyik családtag dr. Weisz József budapesti ügyvédet bizta meg a képviselővel. A fiskális különféle pörököt indított s folytatta azokat éveken át, de eredményt nem igen ért el, csak a költségek szaporodtak. Valami okát kellően adni az eredménytelenségnek, dr. Weisz József azzal vádolta a törvényszék két hites könyvszakértőjét, Kempner Miklóst és Vagács-Rácz Flórist, hogy a másik fél érdekében hamis szakvéleményt adtak a törvényszéknek. A gyanúsításra azzal feleltek a szakértők, hogy hatóság előtt való rágalmazás miatt az ügyvédet feljelentették s egyuttal a legszélesebb bizonyítást engedték meg neki. A járásbíró előtt folyt tárgyaláson azonban a vád teljesen valótlannak bizonyult, mire dr. Weisz 400 korona pénzbüntetésére ítélték. Felelőzése folytán a törvényszék is foglalkozott az ügygel és Egressy-Nagy királyi ügyész vádjá után a másodbírósg helybenhagyta az első ítéletet. A megokolás kifejti, hogy a törvényszék fogházbüntetést szabott volna ki, de nem tehetette, mert a közvádó nem felelőzött volt s így az előbbinél nagyobb büntetéssel sújtani a vádlottat nem lehet.

Li-Hung Csang meghalt.

— Távirati tudósítás. —

Peking, november 6.

Li-Hung-Csang ma éjjel 11 órakor meghalt.

Li-Hung Csang, kínai államférfiu és hadvezér, szül. Anhwei tartományban, Hveilung faluban 1823., bürokrata családból. Jó eredménnyel végezte tanulmányait és 1848. egy tudós társulatnak lett tagja. Midőn 1853. a Taiping-lázongás Nganhui tartományban is elterjedt, L kis hada élén a fölkelőket kiüzte a tartományból. Ebbeli érdemei fejében Cseng Kuo Fan fő kormányzó mint titkárt maga mellé fogadta; 1861. pedig Csekiang tartományban főbíróvá, majd Kiangsu tartománynak kormányzójává tették.

Midőn a lázongókat ebből a tartományból is kiüzte és Nanking előtt a hajóhadat is győzelemre vezette, a császártól, több rendbeli kitüntetéstől eltekintve, az örökös nemesi rangot kapta 1864-ben pártfogóját, Csenget a kettős Nanking tartomány kormányzói székén követte, majd Pecsili tartomány kormányzója lett. Eme időben a rendkívüli kapzsi, erőszakos, képmutató, megbízhatatlan, de másrészt okos meg ravasz ember annyira megnyerte az udvar és nagybecsű ajándékai fejében a császárné hajlamát is, hogy a legfontosabb politikai kérdéseket ő reá bízták, a legnagyobb kitüntetésekkel elhalmozták és elvégre az alkirályi czimmal felruházták. Kínának legújabb diplomáciai története szoros összefüggéssel nevével és az összes újabb háborúkban is volt része mint fővezérnek. 1872—89. a kiskoru császár egyik gyámoka, majd helyettese volt és husz éven át ő írta alá az összes kinevezéseket és szerződéseket. Az utolsó évtized alatt Csiensienben székelt mint alkirály.

Ő vezette Franciaországgal a Tonkingot illető alkudozásokat, alatta készültek az első kínai vasutvonalak és az első táviró, melyeknek fejében azonban az európai vállalkozóktól roppant ajándékokat csikart ki. 1894. jul. a háborupárttal szavazott és így a japánok váratlan diadalai, különösen Port-Arthur csufos elvesztése, nagyon megingatták tekintélyét. A bosszus császár Pekingbe rendelte és megfosztotta őt hatalmának külső jelvényeitől, a sárga zubbony meg a pávatolltól. L. mindamellert nem esett kétségbe; egyrészt nagyobb hadosztály élén indult Pekingbe, hogy igazolja magát és másrészt ajándékokkal kedveskedett az özvegy császárnénak és a befolyásos udvaroncoknak. Ily módon visszanyerte a császár bizalmát, a ki őt 1895. márcziusában a békealkudozásokkal is megbizta.

E tárgyalások folyamában L. t má cz. 24. Szimonoszekiban egy fanatikus japáni (Rokanoszoki Koyama) golyóval megsebesítette. A béke megkötése után (április 17.) L. visszatért Pekingbe, a hol a császár kegyesen fogadta és alkirályi czimmal megint a kormány élére állította. Legújában a több helyen kitört keresztény-üldözés és az európai államok által követelt elégtétel

megadása okoz neki gondot. A császár bizalmát most is bírja; mutatja ezt az a tény, hogy a császár 1895. szeptemberben a Japánnal való kereskedelmi szerződés megkötését Li-Hung Csangra bízta.

Li Hung-Csangnak a legutóbbi kínai bonyodalmakban való szereplése eléggé ismeretes. Csak az ő körültekintése és erélye mentette meg Kínát a feldarabolástól.

SZÍNHÁZ.

A kis szökevény. Mouckton és Caryll kedves és fülbemászó zenéje operettje került tegnap színpadra meglehetősen üres nézőtér előtt. A czimszerepet Komlóssy Emma játszotta és énekelt a töle megszokott kedvességgel. Ugyanezt mondhatjuk F. Kállay Lujzáról is, ki Carmenitát játszotta. Kivülök Szathmáry Árpád és Sziklay Miklós azok, kikről dicsérrel emlékezhetünk meg. Székely Gyula jól megérdemelt tapsokat kapott az első felvonásbeli szép énekszámáért. Hangja iskolázatlan ugyan, de meglepően szép és erőteljes bariton, amelyet ritkán lehet hallani a vidéki színpadokon. Az előadás különben mindennek mondható volt inkább, csak gördülékenynek, egybevágónak nem. A gyakori késések sok zavart okoztak s kellemetlenül hatottak a nézőkre.

Szenzációzás színpadi jelenetek.

A londoni „Drury Lane” színházban „The great Mil jonaire” cím alatt most egy darabot adnak, amelynek egy jelenete idegigazgató voltjával ritkítja párját. A nagy milliomos titkára, Denby Grant, megszokott egy fontos irattal, még pedig úgy, hogy a közönség szemeláttára motorkocsin elrobbog; utközben megáll, mert a kocsiján javítani kell vallamit. Alig indult ismét utnak, a színpadra robbog lord Deerwood, természetesen szintén automobilon, Grant kocsija egy sziklás uton iramodik tovább és egy fordulónál a közönség szemeláttára a teagerbe zuhan és felrobban, Grant pedig, aki valahogy kiugrott, harczra kél a nyomába ért lorddal. Egy másik londoni színházban meg vérfogyasztó hűséggel játszanak el egy összejöttözt éhező szegények és rendőrök közt.

ÚJDONSÁGOK.

*** A Csokonai-kör felolvasó ülésel.** A Csokonai-kör hagyományaihoz híven november 17-én Csokonai Vitéz Mihály születési évforduló napján kezdte meg téli felolvasó ülésének sorozatát. November 17-én vasárnap délelőtt 11 órakor ünnepélyes ülést tart a városháza nagy termében, melyen Géresi Kálmán a kör elnöke, dr. Kardos Albert és Igmándy Miklós tartanak felolvasásokat, a Petőfi dalegyetlet s a főiskolai énekkart pedig énekszámokkal való közreműködésre kérték fel. Most szombaton november 9-én d. u. 4 órakor a

városháza kistanácstermében választmányi ülést tart a Kör, melynek főtárgyát a téli munkaprogram megállapítása s a titkárság helyettesekkel való betöltése fogja képezni. A Csokonai-körnek egyik alelnöke Dobieczki Sándor, főtárgyára Bakonyi Samu és titkára Benedek János ugyanis tudvalevőleg országgyűlési képviselőkké választották s a két titkár ezen új tisztségeikkel járó elfoglaltságaikra s távollétüket igénylő új köteleességeikre való utalással lemondott s most helyettesítésükről kell gondolkozni. Értesülésünk szerint dr. Gulyás István főiskolai s dr. Kardos Albert főreáliskolai tanárok — a Csokonai-kör vál. tagjai vannak kiszemelve új titkárokkul.

*** A legtöbb adót fizetők** névjegyzékét a polgármesteri hivatalban tízenöt napos közzemlére tették ki. A névjegyzék a hivatalos órák alatt megtekinthető.

*** A Casinó estélye.** A debreczeni Casinó reorganizálása óta hatalmas lendületet nyert s valóságos központja lett a debreczeni társadalmi érintkezésnek. Napenként Debreczen társadalmának éliteje ad ott találkozó egymásnak. Természetes, hogy ilyen kedvező lendület mellett az intézőség mindenképen rajta van, hogy minél kedvesebbé, a szórakozásra minél alkalmasabbá tegye a Casinó fényesen berendezett helyiségeit. Így most pár nap múlva Weszprémi Zoltán elnöklete alatt a Casinó vigalmi bizottsága tart ülést, hogy a Casinó tavalyi első és fényesen sikerült estélyéhez méltó másik estély rendezésének ügyét megbeszéljék. A vigalmi bizottság terve szerint a legközelebbi Casinó estély programja felette gazdag lesz s olyan számokból fog állani, amelyek művészi élvezetet biztosítanak a közönségnek. A vigalmi bizottság határozatai és intézkedéseiről annak idején híven beszámolunk olvasóinknak.

* Városi tisztviselők figyelmébe.

A főláru vasutjegy váltására jogosító arczképes igazolványok az 1902. év tartamára már meghosszabbíthatók lévén, nehogy az igazolványok beküldése s ezek érvényesítése a f. év utolsó napjaira maradjon s ez által a máv. igazgatóságának munkatorlódás idétessék elé, felkérem a városi tisztikar, valamint a segéd és kezelő személyzet tagjait, hogy: 1. a máv. vonalaira érvényes arczképes igazolványaikat 1 korona kiállítási, illetve kezelési költséggel; 2. a cs. és kir. szabadalmazott kassa-oderbergi vasut vonalaira érvényes igazolványaikat 50 fillér kezelési költséggel együtt hozzám folyó évi november hó 20-ik napjáig okvetlen adják be. Kik arczképes igazolványt nem rendelkeznek s ezt megszerezni óhajtnak, arczképeiket és egy korona kezelési költséget ugyancsak f. évi november hó 20-dikáig hozzám adják be. Tájékoztatásul megemlíteni kívánom, hogy az arczképes igazolványok feltörlesztésének és meghosszabbításának tartama alatt egyszeri utazásra érvényes főláru jegy váltására joga-

sító igazolvány bélyegtelen kérvényre a máv. helyi üzletvezetőségtől nyerhető. Debreczen, 1901. november 7. Csóka Sámuel polgármesteri titkár.

*** Elgázolt gimnazista.** Sulyos kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap reggel a Hüvelyes-utcán. Hány György második gimnazista gondtalanul haladt át a szekérunton, mikor sebesvágatva hajtattak el ott a méntelepi kocsival. Pillanat műve volt, hogy a lovak elüttették a kis gimnazistát, keresztül gázoltak rajta és a kerekek is átgurultak a lábán. A kocsival elhajtattak, a szegény fiu pedig ott maradt véresen a porban. A kocsis kerekei a lábán mentek keresztül s nem is tudott a gyermek a lábára állani. A mellét megrugták a lovak s az oldalán is zuzódásokat szenvedett. A szerencsétlenül járt gimnazistát édes anyjának Csemete-utca 12. szám alatti lakására szállították.

*** Müttertermüller jön.** Müttertermüller József az aradi zeneconzervatorium igazgatója, Európaszerte ismert gordonka-művész nevével Müttertermüller Lengyel Erzsébet zongora tanárnéval európai körutjáról visszatérve, folyó évi december 1-én városunkba érkezik s itt az öt külföldön ért kitüntetések után művészetével a legnagyobb magyar város lakosságának, zenekedvelő közönségének hangversenyt tartani szándékozik. A tervezett hangversenyre annyival is inkább felhívjuk a zenekedvelők figyelmét, mert nevezett honfitársunk a magyar zenének a külföldön nem egy városban szerzett babért.

* Felesége után a halálba.

Hónapok óta nehéz bánat terhe szakadt a Murvay Imre kefégyári munkás szívére. Fiatal, szép felesége volt, akit szeretettel vett körül, a ki kedvességével, hűséges ragaszkodásával bearanyozta az életét. Boldogságukba belemarkolt a sors rideg kezével s a szerető férj oldala mellől rövid betegség után elvette hitvestársát. Azóta Murvay Imre, a huszonhat éves fiatal ember, nem talált vigasztalást az életben. Elveszítette munkakedvét, életreményét s elborult lelkiállapotával maga is a halálba vágyott. A Vendég-utca 58. szám alatt lakó édes anyjának százszor is elmondta: „Nem bírom ki így az életet édes anyám, megölm magamat.” Nem is igen akarták neki elhinni. Az idő a legjobb orvos, majd meggyógyítja. Mire megszokta a föld a felesége sírja felett, akkorára majd elfoszlik a szíve bánata is. De Murvay Imre bánatára az idő se hozott gyógyító feledést. Tegnap hajnalban kötelelet kötött a szoba gerendájára s arra felakasztotta magát. Édes anyja reggel, mikor benyitott hozzá, rémülve látta, hogy mi történt. Sirva, jajgatva ment segítség után, majd maga vette le a fiát a kötélről. Hiába, már nem volt benne élet. Az esetről nyomban értesítették a rendőrséget, a honnan dr. Varga Emil kerületi orvos ment ki a helyszínére s konstataálta az öngyilkos-

ságot. Az orvos véleménye szerint Murvay hajnali négy óra tájban követhette el végzetes tettét. Egyetlen sor irást se hagyott hátra. Minek is bagyott volna — mondták a házbéliek — mikor ugyanis tudta mindenki, hogy vágyott a felesége után a halálba.

* **Meglopott csizmadiáné.** Sáfárány Imréné, a József kir. herceg utca 71. szám alatt lakó csizmadiáné tegnap panaszt emelt a rendőrségnél, hogy Makra Lajos nevű alkalmazottja a komótra kitétt órát elvitte. A rendőrségnél a panasz alapján megindították az eljárást.

* **Igény kártérítésre.** Néhány nap előtt már hírt adtunk arról, hogy Geréby Fülöp utódai, Tóth Béla és Katz Hermann kérelmet terjesztettek a városi tanács elé, hogy azokat a károkat, amelyeket a pótválasztás után támadt zavargás miatt szenvedtek, a város fizesse meg. Hozzájuk csatlakozott most Pájer József üveg- és porcellán kereskedő is, akinek drága kirakattabláit törték darabokra a zavargók. — Pájer József szintén arra kéri a tanácsot, hogy ezer koronánál nagyobb összeget kitévő kárát térítsék meg.

* **Gyermekek felruházása.** A Dréher-sörcearnokban székelő Polgári asztaltársaság szombaton, a hó 9-én este 9 órakor 12 iskolás gyermeket (vallásfelekezeti különbség nélkül) felfog ruházni és a vendéglős, asztaltársasági gazda pedig ugyanezen alkalommal megvendégeli a kisiskolákat. Ez ünnepélyes aktusra a polgári asztaltársaság t. tagjait meghívja az előnkéség.

* **A sertésvész megszűnt.** Hivatalosan konstatáltuk, hogy a sertésvész Debreczenben megszűnt, a zárlat feloldatott s így a sertésvásárok újra megtarthatók. November hó 11-én hétfőn tehát már megtartják a debreczeni sertésvásárt.

* **Drágul a petrolium.** Prágából szomorú hírt jelentenek, szomorú a szegény embernek, a ki amúgy is rettegve várja a telet, a szörnyű telet, a mikor egy garassal se növekedik a keresete, de annál több pénzt ragad el a fűtés, világítás, ruházat, mi egymás. Csehország fővárosából azt jelelik, hogy a petroliumfinomítótársaságok elhatározták, hogy *fel fogják emelni a petrolium minden fajának árát* s így fogják megakadályozni a folytonos árleszorítást, a mely nagyon károsan hat az üzletre.

* **A keztü vásárló közönség** figyelmét felhívjuk arra a kedvező alkalomra, hogy *Nagy András keztü Kistemplom bazar* már november elsejétől kezdve keztüit gyárilag készített s így a keztük a legfinomabb minőségben bámulatos olcsó áron szerezhetők be. Így a három gombos női keztü 1 frt 15 kr. A két gombos női keztü 1 frt. 10 kr. Egy férfi keztü 1 frt. 30 kr. Továbbá mindenféle téli bélelt keztük is a legolcsóbb áron szerezhetők be.

* **Szegedi halászlé.** Ma pénteken kapható: Kecsege, fogas, harcsa, ponty, a Márkus Jenő vendéglőjében. Este halesztély, amelyen a Magyar testvérek zenekara hangversenyt tart.

* **Debreczen telefon összeköttetéssel.** Mint már jeleztük is Debreczenből már lehet érintkezni a Magyarországi telefonállomásokkal. — Debreczenből azonban nyolcvanokét várossal lehet összeköttetést kapni. Itt közöljük a városok nevét: Arad, Balatonföldvár, Batta, Békásmegyér, Bicske, Bruck-Ujfalu tábor, Budaörs, Budafok, Budakeszi, Budapest, B. pest 16. (Lipótm.) Csömör, Czinkota, Dévény-Ujfalu Diószeg, Dunakeszi, Eger, Ercsi, Erzsébetfalva, Esztergom, Fehértemplom, Fiume, Gödöllő, Győr, Gyömrő, Gyöngyös, Győr, Hatvan, Hódmező-Vásárhely, Kassa, Kecskemét, Kismarton, Kispeszt, Kolozsvár, Komárom, Martonvásár, Mátyásföld, Mező-Telegd, Miskolc, Monor, Nagybacsanak, Nagy-Kanizsa, Nagy-Kikinda, Nagykovácsi, Nagyvárad, Németkeresztúr, Nyiregyháza, Palics, Pancsova, Pesthidegkut, Pilisszántó, Pócsmegeyer-Leányfalva, Pozsony, Rákospalota, Rákos-Szent-Mihály, Semse, Siófok, Sopron, Solymár, Soroksár, Sóskut, Szabadka, Szeged, Székes-Fejérvár, Szent-Endre, Pestm., Szentlőrincz, Szentés, Szolnok, Szombathely, Taksony, Tata, Temesvár, Tétény, Törökbálint, Újvidék, Varasd, Vecses, Versecz, Zágráb, Zombor.

* **Panasz az adóhivatal ellen.** Szigorú rendeletek nyomán még szigorubb eljárással szoritják rá a polgárságot, hogy befizesse az adóját. De mikor arra kerül a sor, hogy fizetését teljesítse, az adóhivatalban képtelen boldogulni. Olyan tolongás van ott, annyian szeretnének a szigorú eljárástól szabadulni hogy néha két és három napig sem képesek annyira jutni, hogy lefizethessék az adójukat. Ez a mizerialis állapot Kerekes Géza és társai debreczeni lakosokat arra indították, hogy kérelemmel forduljanak a tanácshoz, az adóügyosztály rendszerének megváltoztatása, az adóügyek gyorsabb és helyesebb lebonyolítása végett. Megjegyezzük azonban, hogy Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester ugyancsak tegnap, még mielőtt a jelzett kérvényt a tanácshoz benyújtották volna, rendeletet adott ki az adóhivatal óráinak a megváltoztatására. A rendelet szerint máától fogva reggel nyolc órától déli 12 óráig, délután két órától pedig este hat óráig lesznek hivatalos órák az adóhivatalban.

* **Hat órákor kezdődik** a katonazene-hangverseny minden vasárnap a Dréher bor- és sörcearnok „Téli-kert“ éttermében „uzsona“ különlegességek, valódi frankfurti-, bécsi-, szepességi virslik. — Belépti díj nincs.

* **Kirabolt ékszerüzlet.** Egerből tegnap távirat jött a debreczeni rendőrséhez, hogy ott a Tarbay Béla ékszerész üzletét ismeretlen tettes kirabolta. Ötezer korona értékű órát, lánczot, különféle ékszereket vitt el magával. A betörő kézrekerítése miatt az ország minden nagyobb városának rendőrségét táviratilag keresték meg.

* **Elveszett.** Kedden délután elveszett egy kis fehér kutya, bal fején fekete folt, foxterier faj, Fox névre hallgat. Tulajdonosának neve megtudható a lap kiadóhivatalában, hol a megtaláló gazdag jutalomban részesül.

* **Nagy betöréses lopás.** Lapunk távirati rovatában hírt adunk arról a nagyszabású betöréses lopásról, a mely tegnap történt Aradon. Az esetről távirati értesítést kapott a debreczeni rendőrség is, amelynek nem érdektelen része az, hogy a betörő ugyanolyan uton-módon követte a betörést, mint a hogy hónapokkal ezelőtt a Dobieczki Sándor képviselő debreczeni lakására betörték. — Teljesen hasonló módon történt betörés Miskolcon is, úgy hogy minden jel arra mutat, hogy a három betörést egy és ugyanazon ember követte el. Hogy kiesoda ez a betörő, arra kíváncsi most nemcsak az aradi, de a debreczeni rendőrség is, amelyet a nyomozásra távirati uton szintén felkértek.

TÁVIRATOK.

Félbemaradt művészi körut.

Pozsony, november 7. Jókainé Nagy Bellának, ki tudvalevőleg országos körutra indult, ma este kellett volna fellépnie a pozsonyi színházban nagynevű férje tagédiájában: a Dalmában. *A közönség egyrésze azonban óriási tüntetésre készült Nagy Bella ellen, a mit a Pesten időző Jókai megtudván, táviratilag eltiltotta nejét a fellépéstől. A legközelebbi vonattal aztán Jókai megérkezett Pozsonyba s hazavitte az izgalomtól beteggé lett feleségét Budapestre.*

Nagy betöréses lopás Aradon.

Budapest, november 7. Aradról óriási betöréses lopás hírére táviratozzák, melynek elkövetője, a körülményekből ítélve igazi modern fickó lehet. A betörést özvegy Kintzig Ferenczné nagybirtokosnő kárára követték el, a ki pár napig távol volt Aradról s ez idő alatt lakásából egy 140,000 koronás betéti könyvet és 20,000 korona értékű ékszer loptak el. A betörő egész biztonságban érezhette magát a zárt ajtóknak mögött, mert miután a lopott holmit összecsomagolta, egész nyugalommal lefeküdt az ágyba s elolvasta előbb az asztalon talált hírlapokat szépen elszuonyadt. Reggel megmosakodva tiszta gallért is váltott s aztán levelet írt a kirabolt urhölgynek. Levelében anarkistának vallja magát s kéri az Istent, hogy fizesse vissza százzoroson az okozott kárt. Hogy neki — írja a levélben tovább — szerencsét hoz-e a lopás, azt még csak a jövő mutatja meg. A rendőrség ezas buzgalommal kutatja a kedélyes betörőt.

Véres kardpárbaj.

Budapest, november 7. For-gách Antal országgyűlési képviselő és Báró Prónay Mihály földbirtokos ma délelőtt összeszólalkozásból kifolyólag kardpárbajt vívtak. A felek mindenike megsebesült, de a sérülések könnyebb természetűek.

Takarékoskodó kormány.

Yokoghámi november 6. A kormány elhatározta, hogy takarékoskodni fog, hogy ezzel ellensúlyozza a kötvényeladás meghinulását. A 10 millió jen értékű kincstári kötvények kibocsátása ugyanis csak részben sikerült.

A Panama-csatorna.

Washington, november 6. A Panama-csatorna-társaság elnöke, Hutin ajánlatot tett Walker tengernagynak, a csatorna-bizottság elnökének a csatornának az Egyesült-Államok által való megszerzésére nézve. A feltételeket még nem hozták nyilvánosságra, de ezt beszélik, hogy a mostani feltételek az Egyesült-Államokra nézve sokkal kedvezőbbek, mint a három évvel ezelőtt ajánlott feltételek.

Uj amerikai polgármesterek.

New-York, nov. 6. Roosevelt elnök New-York új polgármesteréhez, Lowhoz táviratot intézett, amelyben gratulál neki a becsületes elemek hatalmas győzelméhez. San-Franciscóban az Union of Labour jelöltjét Snitz-et választották polgármesterré 2500 szótöbbséggel.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza áprilre	8.68
Rozs "	7.38
Zab "	7.40
Tengeri májusra	5.43

Berlin egy márkával, Páris 5 centimmal alacsonyabb.
Az irányzat lanyha.

Házaló ügynökök Debreczenben.

Debreczen, nov. 8.

A debreczeni rendőrség büntügyi osztályánál egymásután kezdnek jelentkezni azok, kik egynémely házaló ügynökök markába kerültek s a sok előnyt ígérő részlet-üzletnek drágán adták meg az árát.

Vannak ugyanis házaló ügynökök, akik bekopogtatnak az egyes házak lakóihoz, beszélnék sokat, mutatnak portékát rosszat, olyat, amelyet részletüzlettel meg lehet szerezni tíz forintért — a házalóügynök szerint husz forint volna az ára — tulajdonképen pedig nem ér meg három rongyos forintot sem.

A szegény, tapasztalatlan ember felül a kedvezőnek ígérkező üzletnek. Azt hiszi, hogy kedvezőbb vételt már nem is tehet, mintha 3 forintos havi részletért átveszi az árut. Arról persze fogalma sincs, hogy mikor az első részletet kifizette, akkor már

megfizette az áru teljes értékét; arról még kevesebb fogalma van, hogyha üzleti számításai nem kedveznek és a részletfizetéseket elmulasztja, akkor megjelenik nála három-négy ismeretlen férfi és felforogtatják a butorait. Nézik kívül-belül, alul-felül s aztán úgy tesznek és beszélnek, mintha a szegény ember egyetlen egy butodarabját sem lehetne megmenteni a csufos licitációtól.

Persze az ilyen szegény ember örül rajta, ha a kínálkozó veszedelemből egyetlen révaláirással menekülhet. Aláírtnak vele egy papírlapot, amelyen ez a sokat mondó kifejezés áll, hogy — „perelhető szabadon választott bíróság előtt.” Egy-két hét múlva ámul és bámul csak el, mikor tíz forintos tartozásért Brassóban, Pécsen vagy az ország Isten tudja melyik szélső városába tárgyalásra csitálják.

Mit csináljon? Olyan nagy utiköltséget nem áldozhat? De meg ha annyi pénze lett volna, nem is engedné ennyire a részletfizetést. A vége aztán oda lyukad ki, hogy a tárgyalások, eljárások, ügyvédi díjak szépen felrúgnak vagy harmincz forintra és a szegény ember egy ilyen rossz részletfizetés helyett fizet háromszor annyit s kiáll érte anynyi zaklatást, hogy talán csillag sincs anyyi az égen.

Ilyen eset foglalkoztatja most is a rendőrség büntügyi osztályát, ahol bizonyára erélyesen védik meg a szegény emberek igazát. De sokkal okosabb dolog lesz, ha a szegény ember óvatossággal veszi elejét az ilyen keserves eshetőségnek s ha a fényes feltételekkel toliakodók hozzá is bekopogtatnak, megmutatja nekik, merre nyílik az ajtó.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Ha nem élhetsz becsülettel...** (Éjjeli express tudósítás.) A párbaj mánia egy utálatos hajtása, az amerikai párbaj Budapesten ma ismét rettenetes áldozatot szedett. Pislarics-Széles Kálmán nagyváradi bölcsészettan-hallgató Tavaszmező-utca 5. szám alatti lakásán fejbe lőtte magát és menten meghalt. Szobájának asztalán egy papiros lap hevert, rajta ezzel a néhány szóval:

— *Ha nem élhetsz becsülettel, halj meg becsületben.*

A mindössze csak husz éves fiatal ember szeptember óta lakott s fővárosban. Igen szolidan élt s szorgalmasan tanulhatott is. Néhány napja azonban, hozzátartozói különös levertséget észleltek rajta. A hozzá intézett kérdésekre kitérő választ adott s csak egyszer szólta el magát, ezt mondván:

— *Mindennek a fekete golyó az oka.*

A fiatal öngyilkos tetemét a rendőrség kivitette az üllői-uti bonczterembe.

× **Veszedelmes játék.** (Éjjeli express tudósítás.) Háring Mihály kilencz éves kis fiú Budapesten, a Király-utca 87. számú ház emeletének karfáján csuszott

lefelé. Egyszerre elveszítette az egyensúlyt és lezuhant a földszintre. A szörnyű eséstől agyrázkódást szenvedett s eszméletét a Szent-Rókus kórházban sem nyerte vissza, a hová a mentők beszállították.

× **A katolikus kongresszus.** (Éjjeli express tudósítás.) A katolikus országos nagygyűlés ma délelőtt tartotta záróülését a Vigadó nagytermében, a hol ismét az a nagyszámu hallgatóság gyűlt össze, a mely a minapi megnyitó ülésen lepte el a tágas terem minden zugát. A főpapok is teljes számmal jelentek meg s ott voltak azok a világi celebritások is, a kiket gróf Zichy Nándor vezet. A záróülés elején a férfikar elénekelt a Szózatot s a hallgatóság állva halgatta végig a hazafias éneket. Dr. Hutkay Lipót jogakadémiai tanár megnyitó beszédében vázolta e kongresszus munkáját, Margalits Ede egyetemi tanár a katolikus sajtóról beszélt s hangoztatta a katolikus egyetem és katolikus főiskolák szükségességét, majd pedig dr. Steinbrenner János nagyváradi apátkanonok emelkedett szólásra. Az ülés elején fölolvasták azokat a sürgönyöket, a melyeket a kongresszushoz intéztek mindenfelől, a király és XIII. Leo pápa nevében Rampolla államtitkár fogadta a kongresszus minapi üdvözlését; Rimely püspök, gr. Szapáry Béláné, a Szentesi katolikus kör és még mások is sürgönyileg mentették ki magukat.

× **A hercegprimás üdvözlése.** (Éjjeli express tudósítás.) A törvényhatósági bizottság október 30-án tartott közgyűlésén Polónyi Géza és társai indítványára elhatározták, hogy Vaszary Kolos hercegprimást a főváros üdvözléséből az alkalomból, hogy hercegprimássá történt kinevezésének 10 éves fordulóját most ünnepli. Márkus József főpolgármester vezetése alatt 30 tagú küldöttség ment ma délben az ország első főpapjához, kinek a közgyűlés idevonatkozó jegyzőkönyvi kivonatát nyújtották át.

× **Nagy alapítvány.** (Éjjeli express tudósítás.) Néhai Bernát József nyugalmazott tanár, a budapesti Attila-körút 58. szám alatt lévő tehermentes házat, továbbá a takarékpénztárba tett készpénzt — a mely két tétel, a szükséges kiadások levonása után összesen 76365 korona 49 fillért tesz ki — a budapesti Mayer-fárva-háznak hagyományozta, hogy ennek javára mint Bernát Mária és József-alapítványt kezeljék. Csak azt kötötte ki, hogy a saját, valamint az anyja sírját a németvölgyi temetőben a főváros tisztességesen gondoztassa. A tanács a tiszti ügyességgel elkészítette az alapító oklevelet és most azzal a javaslattal terjeszti a közgyűlés elé, hogy a felsőbb jóváhagyást eszközölje ki.

× **Nagy bukás a börzén.** (Éjjeli express tudósítás.) Gelb Samu terménykereskedő ma reggel fizetőkép-telenséget jelentett a börzén. Negyedmilió mázsa gabonára rugó engagement-jé 150 ezer forintot veszített és nincs rá fedezete. A gabonatörsdén a váratlan insolventia nagy meglepetést keltett.

A legújabb divat.

Koronás asszonyok.

Az Egyesült-Államok milliárdos asszonyai között most érdekes divat hódít. Jó dolgukban már nem tudnak mit tenni, legújabbán tehát koronát viselnek. A koronázás azonban minden pompa és ceremónia nélkül megy végbe. Egyszerűen megrendelik és kifizetik az ékszerésznél a koronát s odahaza komorna vagy a frizér mamzell a fejükre teszi.

Vasuti- vagy fagygyu-királynék, valamint petroleum-, acél-, dohány- és disznó-hizláló pénzkirályok feleségei olyan koronát viselnek, a melyet akarnak. Így a többek közt Mrs. John Jakob Astor és Mrs. Clarence Mackay az angol királyné koronájának utánzatát rendelték meg. Mrs Howard Gould fejét az olasz királyé koronájának mása díszíti. Mrs. Charles Yerks mint spanyol királynő tetszeleg magának, míg Mrs. Bradley Martin, Jozefin császárné koronáját viseli, a mi csekély öt millió koronába került neki.

Érdekes egy ilyen társaságot látni, a hol csaknem Európa összes uralkodóinak koronája képviselve van s szórja vakító fényét a mesésen kivilágított ragyogó termekben. Most már csak az van hátra, hogy a tisztelt milliárdos urak Európa uralkodóinak trónusait rendeljék meg maguknak az íróasztal elé.

CSARNOK.

A büntársak.

Regény. —

(Folyt.)

És jól számítottak.

Az idő csakugyan az ő javukra kedvezett. Beborult és erős sötétség uralkodott a tájon.

Benn a kis remete konyhóban a mécs világa mellett két férfi készülődött: az öreg remete és Jean.

— Mit viszünk magunkkal? — kérde a remete.

— A szerszámainknál egyebet semmit.

— Azokat már előkészítettem.

— Helye, majd én viszem.

— Csolnakot hol kapunk?

— Az az én gondom.

— És egy létra is kell.

— Az is lesz.

— Akkor hát rendben vagyunk?

— Teljesen.

— Indulhatunk!

És néhány perc múlva az erdő sötét és bozontos útjain haladtak mind a ketten. Az öreg remete egy kis lámpást tartott a kezében. Nagyon halvány világosságot terjesztett; de arra éppen elegendő, hogy az utat jelezze.

Meglehetősen hosszú ut volt.

Az öreg remete csak csendesen tudott Joannel haladni. Lábai birták volna, de a sebesülés, amit néhány nap előtt szenvedett, óvatosságra intette.

Jean utközben is többször figyelmeztette:

— Ülünk le öreg.

— Nem, csak menjünk, ugyanis csendesen megyünk, lassan haladunk.

— De könnyen megárthat.

Addig-addig beszélt aztán Jean, amíg hatott az öreg remetére s az erdő útjain kétszer is leültek s pihentek egy egy negyed óráig.

Ilyenkor a remete mindig aggodalmaskodott, hogy elvesztegetik a drága időt.

— Még ránk virrad.

— Sohse tartson tőle öreg.

— Hány óra most?

— Tíz óra.

— Mennyi kell még, hogy odáig éjünk?

— Ha így haladunk, körülbelül jó két óra.

— Lesz abból hárma is.

— Az sem lesz baj. Éjjeli egy óra, éppen a legjobb idő.

— De a mentés?

— Az is egy órába kerül.

— Két órára tehát minden megtörténhetik.

— Biztosan.

— Adná az ég.

— Reggel 4 órára már otthon lehetünk a kis konyhóban.

— Hát ön visszajön?

— Hogy visszajövök-e? Hogyne!

Minden bizonynyal. Azt a boldogságot már el nem engedem, hogy az én családom jóltevőjének a leányát ne lássam, kezét ne esékoljam s szolgálatára ne legyek a macroisi gróf kisasszonyának. Jó öreg! fogalma sincs magának, hogy milyen boldog lesz az én kis feleségem, ha megtudja, hogy milyen dicső, jó tettet vittem véghez.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Holnap pénteken, „A” bérletben:

ZAZA.

Szinmű 5 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

- Dufresne Bernard, gyáros — Odry Á.
- Cascart, orfeuménekes — Tanay F.
- Bussy) hirlapírók — Sarkadi A.
- Michelin) — Szabados.
- Dubuisson, magánzó — Szathmáry.
- Le Camus — Székely Gy.
- Lartigon, előadó művész, az orpheumban — Bartha I.
- Augusto, pinczér — Makray D.
- Nathalle, öltöztető — Pávay I.

Holnap szombaton, „B” bérletben, másodsor:

ZAZA.

Olajba rakott, páczolt és kocsonyázott

halcsemegék

Caviár, tengerirák,

francia és helföldi

sardiniák

a leghíresebb gyárakból.

BALATONI FOGAS,

kristály kocsonyában

beszerezhető

Kontsek Géza

fűszerkereskedésében Debreczen, Kossuth-utca

322. szám.

Az ISTVÁN gőzmalom-társulat

ÖRLEMÉNYEINEK

ÁRJEGYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákonként 85 kilogr.
		kor	fil.	
A.	Asztali dara nagyszemű	29	40	
B.	" " ap-ószemű	28	40	
0	Királyliszt	28	40	
1	Lángliszt kivonat	27	60	
2	Elsőrendű zsemlyeliszt	26	80	
3	Zsemlyeliszt	25	80	
4	Elsőrendű zsemlyeliszt	25	40	
5	Közép kenyérliszt	24	60	
6	Kenyérliszt	23	80	
7	Barna kenyérliszt	21	40	
7 ¹	" " II	18	80	
8	Takarmányliszt	11	60	
11	Finom korpa zsákkal	8	60	
11	" " zsák nélkül	8	20	
12	Durva korpa zsákkal	8	20	
12	" " zsák nélkül	7	80	
	Csirke buza zsák nélkül	7		

A zsákok súlytartalma, — teljsúly tisztasúly nak véve. (1—?)

A. B. 0—6. számig 85 kiló.

7. és 8. szám 70 "

11. 12. 50 "

Debreczen, 1901 november 7.

Szőlővessző eladás.

A Gr. Dégenfeld József és Dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező Erzsébet szőlőtelepről, mely az idén már holdanként átlag 40 hektoltert meghaladó termést adott, az alábbi kitűnő minőségű

szőlővessző készlet

őszi szállításra nagyon olcsón eladó és pedig:

I. Sima borszőlővesszők ezrenként 5 koronáért.

- 1. olasz rizlig 150000 darab
- 2. kövidinka 100000 "
- 3. ezerjó 100000 "
- 4. kadarka 100000 "
- 5. nagyburgundi 100000 "
- 6. oportó 50000 "
- 7. zöld szilváni 50000 "

II. Sima csemege szőlővesszők ezrenként 6 koronáért.

- 1. passatutti 10000 darab
- 2. piros chasselas 25000 "
- 3. fehér chasselas 25000 "

III. Gyökeres borszőlővesszők ezrenként 20 koronáért.

ugyanazon fajokból, mint a sima, mintegy 100000 darab

IV. Gyökeres csemege szőlővesszők ezrenként 25 koronáért.

- 1. piros chasselas 50000 darab
- 2. fehér 50000 "

Az utalványok naponként délelőtti 9-től 10-ig válthatók ki az Erzsébet szőlőtelep irodájában: Debreczenben, Kossuth-utca 32.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűk nyomtatot szó 4 fillér 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Főpostán levelei vannak: „Komoly”, „Október”, „Pipacs” és „Árvaleány” (32 éves)

Egy közeli nagy városban, egy üzlet berndarva vagy anélkül kiadó, esetleg társ keresetetik hozzá. Cím a kiadóhivatalban.

Önkéntes köpenyeg megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Egy tisztességes jó házból való leány csemegeüzletbe felvételeik Tudakozódhatni a kiadóhivatalban.

Simonffy- utca 37 számú ház három szoba és előszobás utcai lakása azonnal kiadó.

Utczai lakás kiadó azonnal jövő év májusig, esetleg továbbra is 4 szoba és mellék-helyiségek Szécsényi-utca 17. sz.

Nem robbanó, hanem valódi két esiliagos petroleumnak literje 14 kr Fazekas Kálmán festék-üzletében, Hatvan-utca 4. sz.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt párját 8 kr-ért, glase-keztyük tisztítását jutányos árért vállalom. Péterfia-utca 37. sz.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle Pemetefü csukorka Kapható Borsy-cukrázdában és Jóna és Jóna utca üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Szintartó gyermek, női és férfi harisnyák minden minőségben jutányos áron beszerezhetők, Márton Gyula férfi és női divatüzletében. Bika szálloda mellett. Harisnya fejeleéseket elvállal.

Kiadó kis bolti helyiség azonnal. Kossuth-utca 13 szám alatt

Munkás-leányok és óvadékképes szikvizelárusítók felvételnek. Teleki-utca. 100. sz. a

Kiadó egy ház mely áll 1 előszoba és 4 szobából és a hozzátartozókból, külön baromfi udvarral és jó vízü kuttal. Értekezni lehet Kazinczi-utca 10 sz. alatt.

Értesítés!!

Más hivatal — elfoglaltságunk miatt régi üzlethelyünkben, elköltözködésünk folytán fűszer-, csemege- és déli gyümölcs nagy raktárunkat fűszer-, ásvány- és minden hozzá tartozó felszerelvények felesleges részei minden elfogadható olcsó árakban kis- és nagy mennyiségben értékesíthetjük. Üzletünk el van látva mindenféle friss fűszerekkel, deli- és hazai gyümölcsökkel, mindenféle kávé, rum, tea, füge, mazsola, mandula, maróni, narancs, citrom és főzelékekkel, friss szőlő, különös, jó, szép erdei faj batul, kormos, arany- és citrom rancet almákkal és minden e szakmába tartozó cikkeket igen olcsón ajánlunk egy a helyi, mint vidéki, privát- és szaktársunknak. tisztelettel:

Kondor M. J. és fia

Kossuth-utca.

Hal- és galuska-estély.

Ma pénteken hal- és galuska-estélyt rendezek, amelyre tisztelettel meghívom a n. 6 közönséget. Tisztán kezelt jó boraimra felhívom szíves figyelmüket.

tisztelettel:

Fógel Ferencz.

Vasúti vendéglős. Hunyadi-utca 28. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a mai naptól kezdve bevezettem

a Prágai sonkát

nyersen és főve, továbbá minden héten péntek és szombaton friss németesen készített hurka és bécsi virsli 1 pár 20 fillérért kapható.

A nagyérdemű közönség pártfogását továbbra is kérve.

Tisztelettel:

BENES G.

Főter.

Hirdetmény.

A közgazdasági bank részvénytársaságnál 367., 495., 642., 756. és 837. számok alatt kézi zálog képen letett, de ki nem váltott, sem meg nem hosszabított érték-papirokból álló zálogtárgyak folyó évi november hó 11-ik napjának délutáni 3 órájkor a közgazdasági bank hivatali helyiségében azonnali készpénz fizetés mellett árverésen el fognak adatni, mely árverésre a venni szándékoók meghivatnak.

Debreczen 1901 évi október hó 22. **Lestyán Adorján.**

Kir. közjegyző.

MIHALOVITS J. gyógyszer-tára

a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcra vagy rizsponnal jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Crème s Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdév, széppé teszi s megóvja a megránczozódástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsás s crème színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacsesal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő araporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POWDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

